שלום במזרח התיכון: מכתב גלוי של יהודים אמריקאים לממשלתם

שפיכות הדמים בעת האחרונה במזרח התיכון הביאה ישראלים ופלסטינים רבים –- ואת תומכיהם בארה"ב – לאורח מחשבה של אנחנו-כנגדם כאשר כל צד רואים את עצמם כקורבנות צדיקים ומתעלמים או ממעיטים את העוולות שעשו וממשיכים לעשות לעם האחר.

לאמיתו של דבר שני העמים הישראלי כפלסטיני סבלו עוולות רבות מידי העם השני, גם אם באופנים שונים וללא השוואה; לשניהם תלונות לגיטימיות, פחדים לגיטימיים, וחוסר אמון לגיטימי ברצונו של העם השני להתפשר למען השלום.

לחותמי מכתב זה מגוון רחב של דעות על ייחוס האחריות למצב שנוצר, אך יש להם השקפה משותפת על המרכיבים ההכרחיים של הסכם.

צעדים הדרגתיים לבניית אמון הגיעו למבוי סתום. החלופה היחידה למלחמה ללא סוף היא הסדר כולל המבוסס על עקרונות פשוטים אך מרחיקי לכת:

- חיי ישראלים ופלסטינים שווי ערך.
- לשני העמים, הישראלי והפלסטיני, זכויות שוות להגדרה-עצמית לאומית ולחיים של שלום וביטחון.
- לשני העמים, הישראלי והפלסטיני, זכויות שוות לחלק הוגן של האדמה והמשאבים של פלסטין (ארץ ישראל) ההיסטורית.

צופים הוגנים ברחבי העולם הבינו זה זמן רב ובבהירות את הכרוך בפתרון בר-קיימא, המכבד את העקרונות שלעיל:

- שתי מדינות לאומיות, ישראל ופלסטין, בעלות ריבונות שווה, זכויות שוות וחובות שווים.
- חלוקה לאורך גבולות 67 עם תיקונים שוליים מוסכמים.
- פינוי מלא של כל ההתנחלויות בשטחים הכבושים, למעט אלו שבשטחים שיוחלפו.
- הכרה פלסטינית וערבית בישראל וויתור על תביעות טריטוריאליות נוספות.
- קבלה פלסטינית, במשא ומתן, של "זכות שיבה" מוגבלת כנגד פיצוים כספיים לפליטים.

לפני שנים אחדות הראו סקרים שרוב הישראלים והפלסטינים היו נכונים לקבל הסדר פשרה מסוג זה. למרות הטבח הנוכחי, ייתכן שעדיין אלו פני הדברים; אך הפשרה קשה כאשר הרוב בשני הצדדים תומך בפעולות התגרות צבאיות שכל צד מתאר כפעולות הגנה צרופה, בעוד מיעוטים בעלי עוצמה מקדמים מטרות התפשטות מירבית.

אם אין ברצונם או ביכולתם של ישראלים ופלסטינים לנהל משא ומתן לשלום מעשי, חובתה של הקהילה הבינלאומית להניג את קידומו. לא רק למען האינטרס ארוך-הטווח של ישראלים ופלסטינים, אלא גם אלו של אמריקאים: אירועי הזמן האחרון הבהירו באופן מכאיב שביטחוננו הלאומי מאוים באופן חמור על ידי חוסר-יציבות ואי-צדק במזרח התיכון.

לארה"ב אחריות מיוחדת למבוי הסתום הטרגי הנוכחי, לנוכח התמיכה הכלכלית והצבאית העצומה שניתנת לממשלה הישראלית: 500$ לאזרח ישראלי לשנה. לארצנו יש מנוף-השפעה יוצא-דופן, אם רק ממשלתנו תעז להשתמש בו. כיהודים אמריקאים שביטחונה ארוך הטווח של ישראל יקר לליבם, אנו קוראים לממשלתנו להתנות המשך הסיוע בקבלה ישראלית של הסדר שתי-מדינות שיוסכם באופן בינלאומי.

סרבנים בשני הצדדים יתקפו כל הסדר מסוג זה. ייתכן מאד ויידרשו כוחות זרים לאכיפתו, ועליהם להיות נכונים לסבול אבידות. אך ניתן בכל זאת לקוות שהרוב הישראלי כמו זה הפלסטיני יכיר בכך שטוב שלום פגום ממלחמה נצחית.

אין כל ערובה שגישה זו תיצלח; אולם וודאי לחלוטין שכל החלופות תיכשלנה.